BOBBY MOORE SE DESTĂINUIE

FRAGMENTE DIN CARTEA SCRISĂ DE CELEBRUL FOTBALIST ENGLEZ

5

„POVESTEA MEA ŞI A FOTBALULUI"

După ce joacă în echipa şcolii din micul oraşel Barking, apoi în diverse selecţionate districtuale de juniori, Bobby Moore este luat de clubul West Ham unde se antrenează sub conducerea lui Malcolm Allison.

Ca junior al acestui club face parte de mai multe ori din echipa Angliei la turneele U.E.F.A. În anul 1958 este promovat în echipa întîi a clubului, iar în urma transferului vechiului său rival, internaţionalul John Smith, devine titular.

Cariera sportivă a lui Bobby Moore continuă cu noi succese. În toamna lui 1960 este selecţionat în echipa de tineret a Angliei şi, în scurt timp, devine căpitan al acestei echipe.

Cel mai dramatic meci din cele opt pe care le-am jucat în echipa de tineret a fost la Aberdeen, unde am învins Scoţia cu 4—2. În faţa celui mai mare număr de spectatori vreodată prezent pe stadionul Pittodrie Park, Jimmy Greaves se prezentă pentru prima oară publicului propriu după şederea lui nefericită în Italia.

Îl cunosc pe Jimmy Greaves de mulţi ani şi el este unul din cei mai buni prieteni ai mei, cu excepţia, bineînţeles, a cazurilor cînd ne aflăm faţă-n faţă pe teren. Am jucat de mai multe ori împotriva lui cînd eram mai tineri; chiar atunci cînd eu mai eram pe banca rezervelor la West Ham, el era unul din cei mai eficaci jucători de fotbal. Am legat în această carte numele lui Jimmy Greaves de acela al lui Denis Law, căci îi consider pe amîndoi drept cei mai buni scoreri. Există totuşi o mare deosebire în felul cum joacă mingea. Denis Law este omul primei şanse, ştiind să marcheze, cu capul sau cu piciorul, din poziţiile cele mai imposibile, demonstrînd reflexe de fracţiuni de secundă, ceea ce îi face pe alţi jucători să pară anchilozaţi faţă de el. Jimmy Greaves, în schimb, are tendinţa de mişcare spre gol, alergînd foarte mult cu mingea pentru a găsi culoarul şi poziţia bună de şut. Mă minunez întotdeauna de felul în care Jimmy, care nu are de loc o statură atletică, ştie să cîştige în forţă cu cît se apropie de poartă. Este un foarte bun jucător de cîmp, de multe ori subapreciat în această calitate, căci toţi văd în el numai „scorerul", dar în momentul în care intră în careu el se schimbă radical. E ca şi cum ar găsi în spaţiul de pedeapsă resurse suplimentare de energie şi acolo este aproape imposibil să-l mai deposedezi de minge. În acel spaţiu contează timpul; marii scoreri par să aibă întotdeauna o fracţiune de timp în plus pentru ei.

*De la bun început, Jimmy dovedi publicului din Aberdeen că merită cele 99.000 lire sterline, sumă cu care fusese transferat la Tottenham Hotspurs. Nici nu începuse bine meciul, cînd Jimmy Greaves primi prima pasă în jumătatea de teren a scoţienilor. El trecu fără nici un efort vizibil pe lîngă patru „cămăşi albastre" (tricourile scoţienilor — **n.n.**) şi marcă primul gol înainte ca scoţienii să-şi fi dat seama că meciul a început. După cîtva timp marcă un al doilea gol spectaculos, expediind în plasă mingea primită de la Johnny Byrne, din vole, cam de la înălţimea pieptului.*

Bobby Moore şi Johnny Byrne făcînd turul de onoare cu macheta ciocanului — însemnul clubului West Ham — după victoria în finala Cupei Angliei

Chemat în lotul A!

Ultimul meu joc în echipa de tineret l-am disputat chiar în ajunul finalei Cupei Angliei, ediţia 1962, cînd am fost căpitan de echipă contra naţionalei „A", într-un joc cu scopuri de binefacere, care a avut loc în cadrul expoziţiei anuale de la Highbury.

După acest joc, primii douăzeci jucători aleşi de Walter Winterbottom pentru lotul echipei Angliei în vederea campionatului mondial din Chile, plecară la Roehampton pentru a începe antrenamentele. Eu continuam să aştept să fiu selecţionat în prima echipă. Ştiam că Winterbottom mă urmărise la West Ham ca şi în echipa de tineret, dar ştiam că urmărise şi alţi jucători.

Sistemul de selecţie era astfel încît membrii „posibili" ai lotului erau numiţi întîi, iar apoi se mai adăugau alţi jucători „probabili", în total patruzeci. Eram plăcut impresionat cînd am aflat că am fost trecut pe lista „posibililor" cu toate că ştiam că nu voi face deplasarea în Chile pentru Campionatul Mondial.

Dar sosi ziua de 7 mai, „ziua destinului".

Sezonul se încheiase. În cabinele de la Upton Park domnea o atmosferă relaxată, de vacanţă. Aşteptam cu toţii, nerăbdători, soarele strălucitor al Africii de Sud, unde echipa West Ham urma să plece în turneu de vară. Unor jucători nu le plac turneele de vară din cauză că trebuie să-şi lase nevestele acasă, altora le plac... din acelaşi motiv. Dar aceste turnee plac întotdeauna celibatarilor şi eu nu mă gîndeam la altceva decît la plajele însorite ale Africii de Sud.

În dimineaţa zilei de 7 mai eram pe stadion pentru a-mi alege echipamentul pentru turneu şi tocmai îmi făceam nişte socoteli în legătură cu ce trebuia să iau cu mine şi ce nu, cînd unul din colegii de echipă îmi spuse că Ron Greenwood mă cheamă în biroul său. Nu credeam că putea fi ceva important, dar cînd începu să-mi vorbească, eu îngălbenisem.

— Nu vei merge cu noi în Africa de Sud, Bobby, *zise el pe un ton foarte serios. Nu ştiam ce să cred. Greşisem oare cu ceva? Apoi Greenwood începu să zîmbească.*

— Nu te necăji, am veşti bune. Ai să pleci în Chile împreună cu echipa pentru Campionatul Mondial.

— Glumiţi, *i-am ripostat. Dar şeful nu glumise de loc. Walter Winterbottom se întorsese tocmai în Anglia după o călătorie făcută la Viena pentru a urmări meciul Austria — Bulgaria şi adăugase numele meu, e drept, ultimul, pe lista de jucători.*

El spuse ziariştilor că am jucat bine, în special de la meciul de tineret cu Scoţia, desfăşurat la Aberdeen, încoace. Şi cu toate că eram destul de tînăr pentru a putea juca încă doi ani în echipa de tineret (pînă la 23 ani), am fost selecţionat pentru Chile ca rezerva lui Ron Flowers de la Wolverhampton Wanderers, care trebuia să joace pe postul de half stînga. Nici nu am avut timpul necesar să-mi fac „turul de adio" prin estul Londrei pentru a spune tuturor vestea cea bună şi a-mi lua rămas bun. În aceeaşi zi, la amiază, eram împreună cu Jimmy Greaves şi Maurice Norman de la Tottenham Hotspurs la Spitalul de Boli Tropicale, pentru a primi cuvenitele injecţii împotriva febrei galbene. De acolo am plecat direct la Roehampton unde, pe terenul de sport al Băncii Angliei, aveau loc antrenamentele echipei engleze.

Primul zbor peste ocean

De acolo am zburat la Lima pentru un joc de verificare cu echipa Perului. Delegaţia engleză era repartizată în două avioane diferite. Primul avion ducea cu el echipa probabilă, iar al doilea, care decolase cu 12 ore mai tîrziu, ducea restul echipei şi însoţitorii. Iniţial mi se spusese că voi zbura cu primul avion, dar înaintea plecării am fost schimbat, în al doilea. Mă gîndeam că dacă aranjamentele de zbor sînt conforme cu realitatea, atunci s-a renunţat la mine pentru echipă chiar înainte de a fi jucat primul meu.

După o noapte de zbor necontenit, am aterizat la Lima, tocmai bine pentru a lua micul dejun. Imediat după aceea, Walter Winterbottom îmi dădu vestea cea bună:

— Vei juca mîine.

Cu această ocazie şi Maurice Norman, care îl înlocuise pe Peter Swan, îşi primi botezul de internaţional. Eu jucam în locul lui Bobby Robson care îşi luxase glezna. Bobby Robson, de altfel, nu-şi mai reluă locul în echipă pînă la sfîrşit.

În ciuda tuturor aparenţelor, toate echipele naţionale trec printr-o anumită tensiune pe care nu o întîlneşti în mod normal în fotbalul de club. Majoritatea jucătorilor cu o comportare regulată pe teren, îşi dau foarte bine seama „în ce ape se scaldă" cu propriul lor club şi-şi păstrează locul în echipă în mod stabil pînă în momentul cînd ating o anumită vîrstă, la care tineri promiţători le pot lua locul. Dar, în fotbalul internaţional, concurenţa se desfăşoară între un anumit număr de jucători care se află, toţi, mai mult sau mai puţin, la acelaşi nivel. Aici nu poţi fi sigur niciodată de locul tău, nici măcar de la un meci la altul. Un singur joc prost, care în mod normal ar trece neobservat la nivel de club, te poate costa locul în naţională. Chiar şi o neşansă, ca să nu zic ghinion, să zicem o absenţă motivată de la un joc internaţional, printr-o accidentare, poate da altcuiva posibilitatea de a străluci şi de a-ţi prelua locul.

Ştiam că dacă vom juca bine împotriva Perului, era puţin probabil ca Winterbottom să schimbe componenţa echipei pentru primul joc din cadrul Campionatului Mondial (contra Ungariei), aşa că am privit meciul cu toată seriozitatea. Acest meci era şi un fel de revanşă pe care trebuia să ne-o luăm, căci — mărturisesc — purtam o oarecare „pică" Perului. Cinci jucători din echipa noastră, Armfield, Flowers, Haynes, Charlton şi Greaves, fuseseră serios loviţi de jucătorii peruvieni în 1959 în timpul unui turneu pe care echipa Angliei îl făcuse atunci în America de Sud. Cu acea ocazie, Jimmy Greaves îşi făcuse debutul de internaţional.

Ne luarăm revanşa, învingînd Peru cu 4—0 şi consemnînd cu această ocazie prima noastră victorie în America de Sud, din 1953. Trebuie să mai adaug că Jimmy Greaves a marcat trei goluri.

— Am fost foarte mulţumit de apărare, *ne spuse Walter Winterbottom după meci. Iar eu rămăsesem pe post şi pentru jocul următor. Întreaga delegaţie plecă în Chile, la Coya, unde era cantonamentul nostru. Din cauza acestui loc de cantonament s-au iscat unele disensiuni între jucători. După părerea mea, Coya era locul ideal de antrenament pentru nişte jucători de fotbal. Era un fel de paradis în munţi, aşezat într-o vale ferită, între piscuri acoperite veşnic cu zăpadă, iar deasupra noastră aveam un cer mereu senin.*

Nenorocirea era că fotbaliştii englezi nu sînt obişnuiţi să trăiască la munte. În timpul zilei, la antrenamente sau în mici jocuri de verificare între noi, totul mergea bine şi găseam condiţiile ideale. Dar ce făceam cu serile? Locul era lipsit de televiziune, cinematografe, localuri şi posibilităţi de dans sau alte distracţii.

Nu exista decît o singură masă de ping-pong, un teren de golf de dimensiuni reduse şi o popicărie, dar era foarte greu să joci acolo, căci după fiecare bilă trebuia să ridici singur popicele căzute.

Cam jumătate din echipă găsea totul minunat şi eu eram unul dintre aceştia. Mie îmi place să fiu departe de orice frămîntări, de apeluri telefonice, de cereri de bilete şi toate acele lucruri care fac dintr-un sezon de fotbal un şir neîntrerupt de fel de fel de perturbări în activitate. Eu nu am considerat niciodată poziţia mea ca garantată şi-mi place să folosesc orice posibilitate care mi se oferă pentru a-mi îmbunătăţi jocul.

Cealaltă jumătate din echipa noastră considera locul oribil. Nu cred că trebuie să-i critic pentru faptul că nu le plăceau condiţiile cu adevărat ascetice pe care le-am întîlnit în munţi, căci aceasta este în legătură directă cu felul de viaţă cu care te-ai obişnuit, o chestiune de temperament individual.

C. M. din Chile

Meciul împotriva Ungariei l-am jucat în localitatea Rancagua, un centru minier aflat la o distanţă de aproximativ 60 mile de Santiago. Pînă la această dată eram convins că America de Sud este un paradis al soarelui, dar meciul s-a desfăşurat pe o ploaie cu care nu ne-ar fi fost ruşine nici la Manchester în luna noiembrie. Ungurii ne-au învins cu 2—1. Golul nostru fusese înscris dintr-o lovitură de la 11 metri de către Ron Flowers, printr-un şut puternic care nu i-l lăsă lui Grosics nici o şansă. Grosics era veteranul echipei, unul din supravieţuitorii marei echipe a Ungariei din anii anteriori. În timpul jocului am tras un şut puternic spre poartă, dar Grosics reuşi să boxeze, în stilul lui fin, mingea peste bară. De fapt, acest meci a fost decis de apărarea mai puternică a adversarului.

Meciul următor din serii trebuia să-l jucăm împotriva Argentinei, pe acelaşi teren. Călătoream cu trenul pe o linie simplă şi la un moment dat acesta s-a oprit, cam la jumătatea drumului, stînd ore întregi din cauza întîrzierii unui tren de marfă ce se afla în faţa noastră. Am ajuns la Rancagua cu numai patruzeci de minute înainte de începerea meciului şi în momentul în care am ajuns la stadion am putut auzi mulţimile scandînd neîntrerupt „Ar-gen-ti-na, Ar-gen-ti-na...". După-amiaza aceea era la fel de caldă pe cît fusese cealaltă de ploioasă!...

Totuşi, galeria nu ne influenţa deloc, iar noi ne bucuram de debutul promiţător al lui Alan Peacock (atunci la Middlesbrough, azi la Leeds) pe post de centru înaintaş. La terminarea primei reprize conduceam cu 2—0 prin golurile înscrise de Ron Flowers şi Bobby Charlton şi meciul se termină cu scorul de 3—1 în favoarea Angliei. Această victorie ne dădu noi speranţe pentru calificarea în sferturile de finală şi cu aceste speranţe ne-am întors în cantonamentul din munţi, pentru a ne pregăti pentru întîlnirea cu o „cantitate complect necunoscută", adică Bulgaria, ţară pe care o consideram ca fiind undeva la capătul lumii. Era pentru prima oară cînd echipa noastră naţională „A" juca împotriva Bulgariei. Jocul s-a dovedit a fi unul din cele mai dîrz disputate la care am luat parte vreodată. Sfîrşitul meciului consemna un scor alb, suficient nouă pentru calificarea în sferturi.

Iată-l pe **Bobby Moore** (ultimul din dreapta, în picioare), împreună cu coechipierii săi de la **West Ham,** după cîştigarea Cupei Angliei

(Va urma)

Traducere de RADU HERBAY